

Antea Group Archeologie 2018/13

Bureauonderzoek

Openstelling Overdiemerweg Gemeente Diemen

projectnummer 420851
definitief revisie 00
18 september 2018

Antea Group Archeologie 2018/13

Bureauonderzoek

Openstelling Overdiemerweg Gemeente Diemen

projectnummer 420851
definitief revisie 00
18 september 2018

Auteurs

F.S. Riddersma
A.J. Brokke

Opdrachtgever

Gemeente Amsterdam
Postbus 12693
1100 AR Amsterdam

datum vrijgave

beschrijving revisie 00
definitief

goedkeuring
A.J. Brokke

vrijgave

A. van Dongen

Inhoudsopgave	Blz.
Samenvatting	2
1 Inleiding	3
2 Beschrijving onderzoekslocatie	4
2.1 Begrenzing onderzoeks- en plangebied	4
2.2 Huidig en toekomstig gebruik	4
2.3 Archeologisch beleid en regelgeving	5
2.4 Landschappelijke situatie	5
2.4.1 Historische situatie en mogelijke verstoringen	8
3 Bekende waarden	12
3.1 Archeologische waarden	12
3.2 Ondergrondse bouwhistorische waarden	13
4 Archeologische verwachting	14
4.1 Bestaande verwachtingskaarten	14
4.2 Gespecificeerde archeologische verwachting	14
5 Conclusies en advies	16
5.1 Conclusies	16
5.2 (Selectie)advies	16
Literatuur en geraadpleegde bronnen	18
Bijlagen	
1 Archeologische perioden	
2 AMZ-cyclus	
Kaartbijlagen	
420851-ARCHIS Gegevens uit ARCHIS	

Administratieve gegevens

Projectnummer Antea Group 420851
OM-nummer 4586020100
Provincie Noord-Holland
Gemeente Amsterdam
Plaats Amsterdam
Toponiem Overdiemerweg

Kaartblad 25G
Coördinaten NW 129584/483667
ZO 130394/482892

Opdrachtgever Gemeente Amsterdam
Uitvoerder Antea Group
Datum uitvoering Januari 2018
Projectteam J. Sontsma (projectleider)
F.S. Riddersma (archeoloog)
R.L. Fens (KNA archeoloog)

Vrijgave conform KNA A. Brokke (Projectleider archeologie)
Bevoegd gezag Gemeente Amsterdam
Deskundige Bevoegd gezag A. Pet (beleidsadviseur)
Beheer documentatie Antea Group

Afbeelding 1. Uitsnede topografische kaart 1:25.000 met ligging plangebied (niet op schaal).

Samenvatting

In januari 2018 heeft Antea Group BV in opdracht van gemeente Amsterdam een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd ten behoeve van de openstelling van de Overdiemerweg voor doorgaand verkeer. Het plangebied loopt door twee gemeentes, te weten gemeente Diemen en gemeente Gooise Meren. Dit bureauonderzoek zal zich alleen focussen op het gedeelte van het plangebied dat door de gemeente Diemen loopt. De Overdiemerweg is op dit moment niet in gebruik voor doorgaand verkeer tussen de S114 en de Maxisweg. De plannen van de gemeente Amsterdam in samenwerking met de gemeente Diemen zijn om de weg weer open te stellen voor doorgaand verkeer. Het plangebied is in te delen in 2 zones, zone 1 geldt voor het opgehoogde gebied, voor zover gelegen binnen het bestaande wegbeslag, en zone 2 is het gebied gelegen buiten het wegbeslag.

Het plangebied ligt in het westelijk veengebied dat is ontstaan gedurende het Holoceen door een stijgende zeespiegel. Hierdoor zijn mariene afzettingen boven op het veen afgezet welke ook wel tot de 'oude zeelei' gerekend worden en tot het Wormer Laagpakket van de Formatie van Naaldwijk behoren. Toen de kust zich rond 2.750 voor Chr. sloot verdween het getijdengebied en vormde zich een lagune achter de strandwallen, waarin op grote schaal veen kon ontstaan. Omdat het plangebied aan de Zuiderzee grenst zorgden latere inbraken er voor dat een deel van dit veen rond het plangebied werd weggeslagen. Tegenwoordig ligt het plangebied in bebouwd gebied binnendijks vanaf de Diemerzeedijk op een deels opgehoogd terrein.

Gedurende het neolithicum en de bronstijd was het gebied te nat voor bewoning omdat het rond 2750 voor Chr. langzamerhand begint te vernatten en in een veenmoeras begint te veranderen. Uiteindelijk ligt het plangebied rond 500 voor Chr. in de Zuiderzee. Daarom geldt voor deze periode een lage verwachting. Het dekzand, dat het loopvlak vormde in de periode voor de veengroei (laat-paleolithicum en mesolithicum) ligt ruim dieper (namelijk op ongeveer 7 m –mv) dan de verstoringsdiepte.

Archeologische resten uit de ijzertijd tot Romeinse tijd en middeleeuwen, kunnen in zone 2 worden verwacht. De verwachting is dat deze archeologische resten direct onder de ophogingslaag in het veen/klei liggen. Deze verwachting is echter laag vanwege de aanwezigheid van deze ophogingslaag en de infrastructurele werkzaamheden die door de tijd heen hebben plaatsgevonden in dit gebied.

Voor de oeverwallen van de Diem geldt een middelhoge verwachting voor resten van bewoning uit de middeleeuwen tot nieuwe tijd. De reden hiervoor is dat het riviertje de Diem pas op de paleografische kaart van Nederland na de ijzertijd en Romeinse tijd te zien is. Hierdoor is het niet aannemelijk dat er bewoning heeft plaatsgevonden op de oeverwallen vanaf de ijzertijd tot de Romeinse tijd. Naar verwachting liggen de oeverwallen van de Diem niet in het plangebied.

Gebaseerd op bovenstaande criteria wordt daarom geadviseerd zone 1 van het plangebied vrij te geven van archeologisch vervolgonderzoek, behalve het gebied in zone 2 waar de fietstunnel gerealiseerd dient te worden. De gecalculerde omvang van dit deel van het plangebied is ongeveer 4000 m². Vanwege de omvang en de diepte zal hier wel archeologisch vervolgonderzoek noodzakelijk zijn. Wij adviseren hier een verkennend booronderzoek uit te voeren.

1 Inleiding

In januari 2018 heeft Antea Group BV in opdracht van gemeente Amsterdam een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd ten behoeve van de openstelling van de Overdiemerweg voor doorgaand verkeer. Het plangebied loopt door twee gemeentes, te weten gemeente Diemen en gemeente Gooise Meren. Dit bureauonderzoek zal zich alleen focussen op het gedeelte van het plangebied dat door de gemeente Diemen loopt. De Overdiemerweg is op dit moment niet in gebruik voor doorgaand verkeer tussen de S114 en de Maxisweg. Het is het plan van de gemeente Amsterdam in samenwerking met de gemeente Diemen de weg weer open te stellen voor doorgaand verkeer door middel van het opnieuw asfalteren van de weg. Mogelijk wordt er ten westen van het plangebied, nabij kruising Fortdiemerdammerweg/Overdiemerweg, een fietstunnel gerealiseerd. De grond zal hier worden ontgraven tot 4 m –mv. Echter, deze plannen zijn nog niet bevestigd. Deze geplande werkzaamheden kunnen het archeologisch bodemarchief verstoren.

Het doel van het uitvoeren van een archeologisch bureauonderzoek is het opstellen van een gespecificeerde archeologische verwachting voor het plangebied. Waar kunnen we wat verwachten? Voor het opstellen van een dergelijke verwachting wordt gebruik gemaakt van reeds bekende archeologische waarnemingen, historische kaarten, bodemkundige gegevens en informatie over de landschappelijke situatie. Een gespecificeerde verwachting gaat in op de mogelijke aanwezigheid, het karakter, de omvang, datering en eventuele (mate van) versterking van archeologische waarden binnen het plangebied.

Dit onderzoek is uitgevoerd conform de protocollen van de KNA 4.0.

2 Beschrijving onderzoekslocatie

2.1 Begrenzing onderzoeks- en plangebied

Het is van belang een onderscheid te maken tussen onderzoeksgebied enerzijds en plangebied anderzijds. Met plangebied wordt het gebied bedoeld waarop de in de inleiding genoemde plannen betrekking hebben. Binnen dit gebied kunnen eventueel aanwezige archeologische resten worden verstoord. Het onderzoeksgebied omvat het gebied waarover informatie is verzameld om een goed beeld te krijgen over de mogelijk aanwezige archeologische sporen in het plangebied. Het onderzoeksgebied is veelal groter dan het plangebied en verschilt al naar gelang het te onderzoeken aspect. In dit geval betreft het gebied dat is gelegen binnen een zone van 250 m rondom het plangebied de Overdiemerweg en een gedeelte van de Fortdiemerdammerweg, omdat dit voldoende wordt geacht om een brede indruk te krijgen van het archeologisch potentieel van het plangebied.

2.2 Huidig en toekomstig gebruik

Huidig gebruik plangebied

Het plangebied wordt momenteel gebruikt als hoofdweg. Het overgrote gedeelte in de directe omgeving van de hoofdweg wordt gebruikt als semi bebouwd en bebouwd gebied. Maar ook als landbouwgrond en een bedrijventerrein.

Consequenties toekomstig gebruik

Voor het openstellen van de Overdiemerweg voor het doorgaand verkeer zal de weg over een afstand van circa 1,11 km opnieuw worden geasfalteerd. Daarnaast zijn er plannen om een fietspad aan te leggen naast de weg en wordt er mogelijk een fietstunnel gerealiseerd. De werkzaamheden beperken zich voornamelijk tot de Overdiemerweg/Fortdiemerdammerweg (circa 17 m breed). Echter, voor het realiseren van het fietspad wordt naar verwachting ongeveer 25 tot 35 m, langs de zuidzijde van de Overdiemerweg, buiten het wegbeslag gegraven over een afstand van ongeveer 890 m. Er wordt vanuit gegaan dat de graafwerkzaamheden voor het opnieuw asfalteren van de weg max. tot 1 m –mv zullen plaatsvinden. Bij het realiseren van een mogelijke fietstunnel zal dit meer zijn, ongeveer 4 m –mv. Deze geplande bodem ingrepen kunnen eventueel aanwezige archeologische resten in de bodem verstoren. Het gehele plangebied tot aan de grens met gemeente Gooise Meren heeft een gecalculerde omvang van 50.000 m².

Afbeelding 2. Uitsnede uit plantekening gemeente Amsterdam (bron: gemeente Amsterdam afdeling Ruimtelijke ordening).

Afbeelding 3. Uitsnede plantekening gemeente Amsterdam (bron: J. Sonsma). De rode cirkels geven aan waar werkzaamheden zullen plaatsvinden; Grote cirkel, mogelijke aanleg van een fietstunnel. Kleine cirkel, wegwerkzaamheden.

2.3 Archeologisch beleid en regelgeving

Het plangebied ligt onder andere in de gemeente Diemen waar het vigerende bestemmingsplan Buitengebied (onherroepelijk vastgesteld in 2015) geldt. Er is geen dubbelbestemming archeologie bekend in het plangebied. Echter, op een afstand van ongeveer 90 m, gemeten vanaf kruising Fortdiemerdammerweg/Overdiemerweg, gelden 2 dubbelbestemmingen archeologie: waarde 3 en waarde 2. Voor waarde 3 geldt dat archeologisch vervolgonderzoek niet noodzakelijk is als de geplande werkzaamheden binnen de vrijstellingsgrens van 500 m² blijven en er bodem wordt ontgraven tot een diepte van 50 cm. Voor waarde 2 geldt een vrijstellingsgrens van 50 m² tot een diepte van 50 cm. De reden dat hier wel een dubbelbestemming archeologie is opgenomen heeft te maken met het fort Diemerdam. Deze cultuurhistorische/archeologische waarde ligt dus in de buurt van het plangebied. Het plangebied ligt zelf echter niet in een gebied met een dubbelbestemming archeologie.

2.4 Landschappelijke situatie

Geologie

Het plangebied is gelegen in het westelijk veengebied dat is ontstaan gedurende het Holoceen door een stijgende zeespiegel. Op de onderliggende pleistocene afzettingen kan de zogenaamde Basisveen Laag voorkomen op een diepte tussen 7 en 9 m –mv¹. In Noord-Holland is de verwachting dat de Basisveen Laag door insnijding van getijdekreken zijn geërodeerd. Het Basisveen is afgedekt met mariene afzettingen. Deze afzettingen worden tot de ‘oude zeeklei’ gerekend en behoren tot het Wormer Laagpakket van de Formatie van Naaldwijk.² De afzettingen zijn vooral gedurende het Atlanticum en het Vroeg-Subborea (5.900 tot ongeveer 3.750 voor Chr.) gevormd. Het plangebied bevond zich toentertijd in een uitgestrekt getijdengebied dat zich langs de hele Nederlandse kust had gevormd. Rond 2.750 voor Chr. sloot de Nederlandse kust zich en verdween het getijdengebied. Achter een strandwallensysteem vormde zich een lagune, waarin op grote schaal veen kon ontstaan. De veenlaag die hierdoor ontstond behoort tot het Hollandveen Laagpakket van de Formatie van Nieuwkoop en kan op sommige plaatsen direct aan het oppervlakte worden aangetroffen³. Doordat de strandwallen steeds hoger en breder werden, konden overstromingen van de zee op den duur moeilijker plaatsvinden. Omdat het plangebied aan de Zuiderzee grenst zorgden latere inbraken er voor dat een deel van dit veen rond het plangebied werd weggeslagen. Rond 500 voor Chr. lag het plangebied zelf in de Zuiderzee. Er konden ook overstromingen plaatsvinden vanuit brede getijdengeulen en diens smalle

¹ Gebaseerd op boring B25G1914 en B25G0455 van TNO Dinoloket (www.dinoloket.nl)

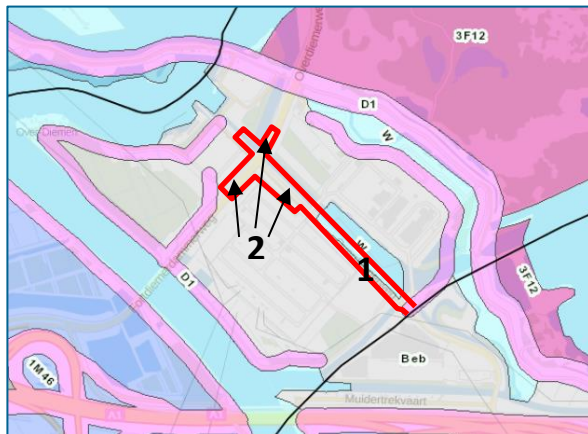
² Berendsen 2005 en Mulder 2003.

³ Gebaseerd op boringen B25G1914, B25G1880 en B25G1913 van TNO Dinoloket (www.dinoloket.nl)

afwateringsgeulen. Ten gevolge van deze overstromingen kwamen jonge mariene en fluviatiele afzettingen op het veen te liggen⁴. De na deze inbraken achtergebleven klei wordt gerekend tot het Laagpakket van Walcheren.

Geomorfologie en AHN

zowel zone 1 als 2 van het plangebied liggen volgens de Geomorfologische Kaart van Nederland (Alterra, Wageningen) in een bebouwd gebied (code Beb, zie afb. 4) met daar omheen gelegen een lage dijk (code D1). Het gebied voor de dijk is een opgespoten terrein/storchoop (code 3F12) en het gebied ten zuiden van het plangebied is een ontgonnen veenvlakte (1M46).

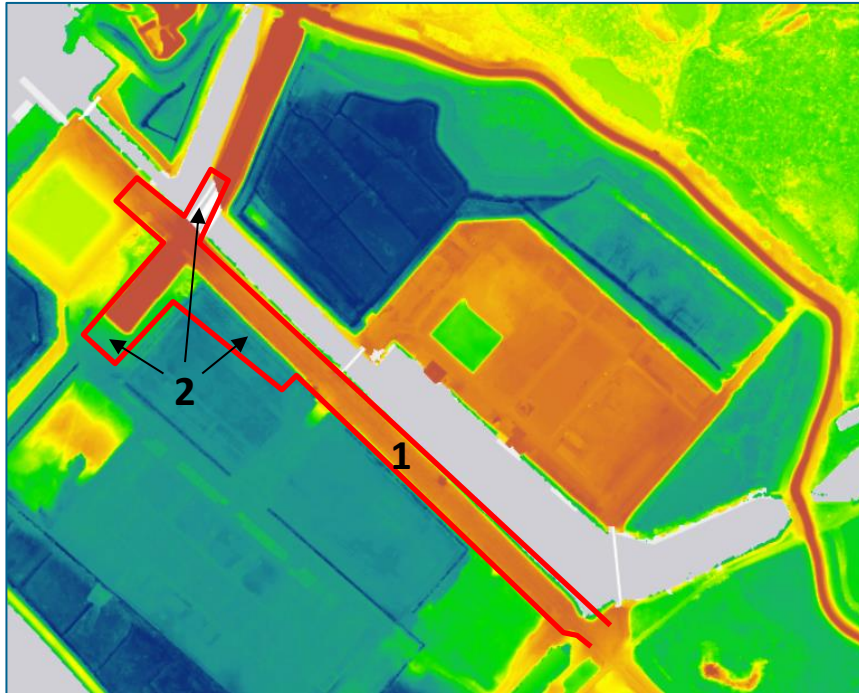

Afbeelding 4. Uitsnede uit de Geomorfologische Kaart van Nederland, schaal 1:50.000 (bron: cultureelerfgoed.nl). In het rood is het plangebied aangegeven. De zwarte lijn boven en onder op de afbeelding geeft de gemeente grens weer. Lichtroze: lage dijk (code D1), donker roze: opgespoten gebied (code 3F12), blauw/lila: Ontgonnen veenvlakte (code 1M46), grijs: bebouwd gebied (code Beb). Zone 1: plangebied op de dijk langs de Overdiemerweg, Zone 2: het gebied buiten het wegbeslag van de Overdiemerweg en de dijk.

AHN

Het plangebied, dat wil zeggen de huidige Overdiemerweg, ligt ongeveer op 2,42 m +NAP en loopt naar het westen op tot 2,70 m +NAP. Daarmee ligt het plangebied ten opzichte van de omgeving ongeveer 3 m hoger (zone 1). De gemeten hoogte is ten noorden van het plangebied 1,50 m –NAP en ten zuiden van het plangebied ongeveer 0,73 m –NAP (zie afb. 5). Er liggen echter ook delen van het plangebied buiten het huidige ruimtebeslag van de Overdiemerweg (zie afb. 5, zone 2). Hiervan is de actuele maaiveldhoogte 0,80 m –/+ NAP.

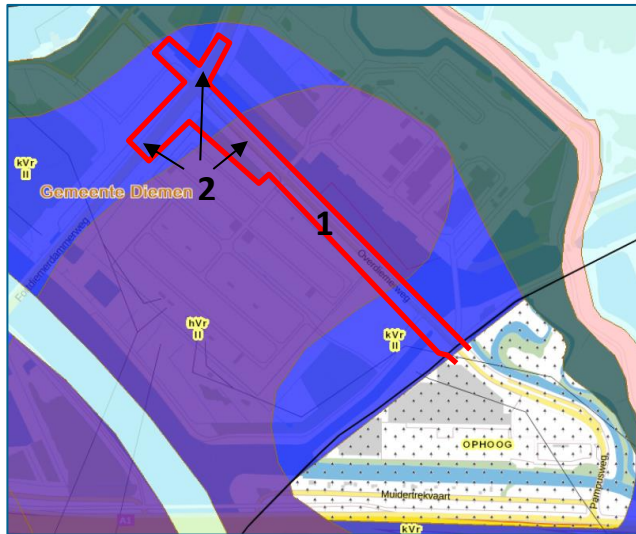
⁴ Teekens, P.C., 2017

Afbeelding 5. Uitsnede uit hoogte kaart van Nederland gebaseerd op AHN2 (bron: ahn.nl). In het rood is het plangebied weergegeven. Zone 1: plangebied op de dijk langs de Overdiemerweg, Zone 2: het gebied buiten het wegbeslag van de Overdiemerweg en de dijk.

Bodem en grondwater

Het plangebied ligt in de gemeente Diemen deels op koopveengronden op rietveen of zeggerietveen (zie afb. 6) met een slechte ontwatering (code hVr grondwatertrap II) en deels op waardveengronden op veenmosveen met eveneens een slechte ontwatering (code kVr grondwatertrap II). Om deze twee bodemsoorten heen ligt kalkarme drechtvaaggrond bestaande uit zware klei, profielverloop 1 en een slechte ontwatering (code Mv41C grondwatertrap II). Deze gebieden zijn omsloten door een dijk (code Dijk)

Afbeelding 6. Uitsnede uit de Bodemkaart van Nederland, schaal 1:50.000 (bron: cultureelerfgoed.nl). In het rood is het plangebied weergegeven. Donker groen: Kalkarme drechtvaaggronden bestaande uit zware klei (code Mv41C) en roze: dijk (code Dijk). Zone 1: plangebied op de dijk langs de Overdiemerweg, Zone 2: het gebied buiten het wegbeslag van de Overdiemerweg en de dijk.

Het plangebied is dus in twee zones in te delen: zone 1 een opgehoogde weg. Zone 2 een klein gebied naast de weg (afb. 4 t/m 6). Een groot gedeelte van het plangebied ligt op de opgehoogde weg die ongeveer 3 m hoger ligt dan het omringende landschap. Het gebied naast de weg, zone 2, ligt op ongeveer 0,80 m –NAP.

2.4.1 Historische situatie en mogelijke verstoringen

Historische situatie

Diemen ontleent zijn naam aan het riviertje de Diem, dat in de middeleeuwen een verbinding vormde tussen de Bijlmermeer, de Gaasp en de Zuiderzee. De Diem verschijnt in het landschap volgens de paleografische kaart van Nederland na de ijzertijd en de Romeinse tijd (100 na Chr.). In de 11e eeuw werd het veenweidegebied ontgonnen waardoor de veengebieden rondom Amsterdam steeds lager kwamen te liggen. Dat maakte het risico op overstromingen door de Zuiderzee groter. Eén van deze overstromingen is de Allerheiligenvloed in 1170 en de directe aanleiding om de Diemerzeedijk aan te leggen⁵. In de eeuwen daarna brak de dijk nog vaak door en wordt die keer op keer versterkt. Uiteindelijk wordt het gebied ingepolderd en wordt het gebied op historische kaarten vanaf de 17^e eeuw aangeduid als Overdiemenpolder, Overdiemse Polder of Diemerdammerpolder. De slecht ontwaterde gronden in de polder zullen vooral in gebruik zijn geweest als hooiland.

Bewoning concentreerde zich voornamelijk op de oever van de Diem en bij de afdamming van de Diem bij de monding in de Zuiderzee (Diemerdam). In de polder is geen bebouwing aanwezig. Bij de Diemerdam werd in de negentiende eeuw ook een fort aangelegd als onderdeel van de Stelling van Amsterdam.

⁵ Volgens waterschap Amstel, Gooi en Vecht (<https://www.agv.nl/recreatie/watererfgoed/dijken/diernerzeedijk/>).

Ten noorden van het plangebied bevindt zich de Diemerzeedijk. Aan de zuidwestzijde van het perceel van het plangebied ligt eveneens een waterkering die echter veel jonger is, en dient als waterkering met het Amsterdam Rijnkanaal. In de jaren 60 en 70 van de vorige eeuw is buitendijks het PEN-eiland aangelegd, onder andere met baggerslib uit het Amsterdam Rijnkanaal⁶.

Historische kaarten

In de 17^e eeuw grenst het plangebied bijna aan de Zuiderzee, achter de Diemerzeedijk. In deze periode is de Diemerzeedijk al aangelegd, maar niet weergegeven op onderstaande afbeelding (zie afb. 7). Deze dijk is al in de 13^e eeuw aangelegd naar aanleiding van de hierboven eerder genoemde Allerheiligen vloed.

Op afbeelding 8 is de Diemerzeedijk wel aangegeven. Deze beschermde, zoals eerder genoemd, het land tegen de invloeden van de Zuiderzee, maar voorkwam niet dat er een aantal keren een dijkdoorbraak ontstond. Een mogelijk visuele weergave van zo'n doorbraak is te zien op afbeelding 8 en nog beter op afbeelding 9. De dijk heeft in het midden van de afbeelding een opvallende bocht inlands. In het midden van de kaart wordt het land doorkruist door de Muidertrekvaart, gegraven tussen 1638 en 1640 (afb. 7). In afbeelding 8 is tevens de Diemerdam benoemd.

Het plangebied ligt in een gebied dat volgens de kadastertabellen is gebruikt voor verschillende agrarische doeleinden zoals hooiland, rietland of weiland (afb. 9). De Overdiemerweg lag er in ieder geval tussen 1811 en 1832 als zoals op de kadastrale minuutplan te zien is en heeft in de aanwijzende verzamelplassen ook de functie weg (zie afb. 9).

Er zijn op geen van de geraadpleegde historische kaarten aanwijzingen gezien voor de aanwezigheid van bebouwing in het plangebied.

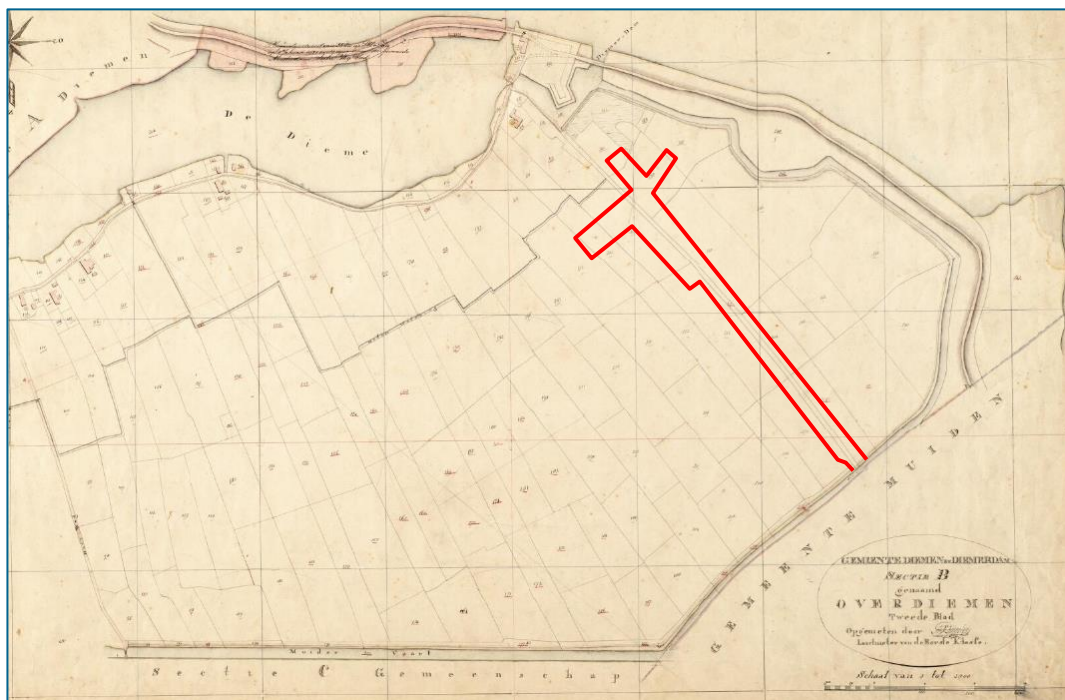

Afbeelding 7. Uitsnede uit de kaart van Jan Janssonius uit 1658 '*Belgii Foederati Nova Descriptio*' (bron: www.let.rug.nl). In het rood de ligging van het plangebied, ten opzichte van de Zuiderzee, bij benadering aangegeven.

⁶ Fens, 2017.

Afbeelding 8. Uitsnede uit de topografische kaart van Nederland rond 1815 (bron: topotijdreis.nl). In het rood het plangebied bij benadering aangegeven.

Afbeelding 9. Uitsnede uit de kadastrale minuutplan 1811-1832 (bron: beeldbank.cultureelerfgoed.nl). In het rood de ligging van het plangebied bij benadering weergegeven.

Mogelijke verstoringen

Verstoring van de bodem binnen het plangebied kan zijn opgetreden als gevolg van erosie door overstromingen en kustafslag als gevolg van de verschillende dijkdoorbraken in de middeleeuwen-nieuwe tijd. Daarnaast is het gebied lange tijd in gebruik geweest als hooiland.

Eventuele ploegsporen en bemestingsapparaten kunnen de bodem hebben verstoord. Het gebied is tevens bebouwd en voorzien van een ophogingslaag.

3 Bekende waarden

3.1 Archeologische waarden

Uit het Archeologische Informatie Systeem (ARCHIS) van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed zijn de bekende archeologische waarden in een omtrek van ongeveer 250 m rondom het plangebied opgevraagd. Het betreft archeologische monumenten (AMK-terreinen), archeologische waarnemingen (zoals vondsten) en meldingen van eerdere archeologische onderzoeken (zie kaart 420851–ARCHIS in de kaartenbijlage).

Gegevens uit ARCHIS: AMK-terreinen

Binnen een straal van 250 m vanaf het plangebied liggen twee AMK terreinen (zie tabel 1). De Diemerzeedijk (AMK terrein 14609) en de oeverwallen van de Diem (AMK terrein 14619). De Diemerzeedijk dateert uit de middeleeuwen en vormt een belangrijk element in de ontginningsgeschiedenis van het gebied. De oeverwallen langs de Diem zijn van belang omdat er op grond van vondstmateriaal, veldnaam en opgravingen in de directe omgeving, verwacht wordt dat zich op de oevers van de Diem sporen van bewoning bevinden uit de late middeleeuwen tot de nieuwe tijd.

AMK-nr	Status	Complex	Aard
14609	Archeologische waarde	Diemerzeedijk	Terrein met de resten van een dijk uit de late middeleeuwen tot nieuwe tijd.
14619	Archeologische waarde	Bewoning	Terrein met sporen van bewoning uit de late middeleeuwen tot en met de nieuwe tijd

Tabel 1. AMK terreinen in de buurt van het plangebied.

Gegevens uit ARCHIS: archeologische waarnemingen

Er zijn binnen een straal van 250 m geen archeologische waarnemingen gedaan.

Gegevens uit ARCHIS: eerdere onderzoeken

Binnen een straal van 250 m vanaf het plangebied zijn een aantal onderzoeken uitgevoerd (zie tabel 2). Hieronder worden ze uitgelicht.

Op ongeveer 185 m vanaf de Overdiemerweg, ten zuidwesten van het plangebied, heeft Synthegra BV een bureauonderzoek uitgevoerd op het terrein van de nabijgelegen elektriciteitscentrale (archis3-3976237100). Vanwege de aanwezige veenlaag in de bodem werd er een middelhoge verwachting toegekend voor het aantreffen van resten uit de bronstijd-vroege middeleeuwen. Deze veenlaag werd verwacht te liggen onder een ophogingslaag van circa 2 m. Uit het raadplegen van de kaart van het Algemene Hoogtebestand Nederland blijkt inderdaad dat het plangebied in een opgehoogd gebied ligt dat circa 3 m hoger is dan de omliggende omgeving (zie paragraaf 2.4).

Ten noorden van het plangebied, op ongeveer 45 m afstand, is op het PEN eiland een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd door Arcadis (archis3-2219979100). Uit het bureauonderzoek bleek dat het plangebied is gelegen in een gebied met een lage tot geen archeologische verwachtingswaarde. Ze gaan er van uit dat door de ontgraving van het terrein voor de aanleg van de elektriciteitscentrale en door het opspuiten van zand in ieder geval de eerste 11 meter onder het maaiveld aangetast is⁷. Hierdoor is de kans op het aantreffen van mogelijke archeologische waarden uit de ijzertijd, Romeinse periode, de middeleeuwen en

⁷ Vermoedelijk gebaseerd op boring B25H0738 76 m diep de grond in gezet. TNO Dinoloket (www.dinoloket.nl)

nieuwe tijd nihil. Het zou echter zo kunnen zijn dat onder de opgespoten laag het pleistocene vlak nog intact is (14 m –mv) waardoor intacte resten van de steentijd nog kunnen worden aangetroffen.

Ten zuiden van het plangebied op ongeveer 35 m van het beginpunt van het plangebied (nabij de gemeentegrens met Gooise Meren) is een bureauonderzoek uitgevoerd door Antea Group (archis3-3973142100). Archeologische resten kunnen in het gehele plangebied aangetroffen worden vanwege de ligging van het veen (direct onder de ophogingslaag), maar vanwege de aanwezigheid van de Diem nabij het plangebied is het aannemelijker dat de oeverwallen aantrekkelijker zijn geweest voor bewoning. Echter, vanwege de ligging van het gebied op een ophogingslaag is de verwachting voor alle periodes laag.

Het onderzoek dat buitendijks heeft plaatsgevonden op het PEN eiland is niet relevant voor het plangebied omdat de werkzaamheden binnendijks plaats gaan vinden en zijn daarom niet meegenomen in deze conclusie. Het gebied is veelal bedekt met een ophogingslaag met een variërende dikte van 2 tot 3 m. Onder de ophogingslaag ten noorden en ten zuiden van het plangebied worden in de veenlaag archeologische resten verwacht. Deze veenlaag zou in het gehele plangebied onder de ophogingslaag kunnen voorkomen en zal worden geraakt door de eventuele graafwerkzaamheden ten behoeve van de fietstunnel (tot 4 m –mv). Echter, de plannen voor een fietstunnel zijn nog niet zeker. Resten uit de steentijd liggen te diep in de bodem om geraakt te worden door de geplande werkzaamheden.

ARCHIS3	ARCHIS2	Jaar	Uitvoerder	Type onderzoek	Conclusies
2245258100	35264	2009	Gemeente Amsterdam	Bureauonderzoek	Onbekend
3976237100		2015	Synthebra BV	Bureauonderzoek	Geen vervolgonderzoek wegens geringe bereik diepte van de geplande graafwerkzaamheden (circa 1,5 m).
2406278100	56844	2013	Sweco	Bureauonderzoek	Onbekend
2219979100	31681	2008	Arcadis	Bureauonderzoek	Geen vervolgonderzoek geadviseerd. Archeologisch onderzoek op 14 m diepte kost meer inspanning dan het oplevert.
3973142100		2015	Antea Group BV	Bureauonderzoek	Lage verwachting voor het gehele gebied. Geen archeologisch vervolgonderzoek.
2405419100	56748	2012	NMF erfgoedadvies	Bureauonderzoek	Onbekend.

Tabel 2. Eerder uitgevoerde onderzoeken binnen onderzoeksgebied (bron: ARCHIS).

3.2 Ondergrondse bouwhistorische waarden

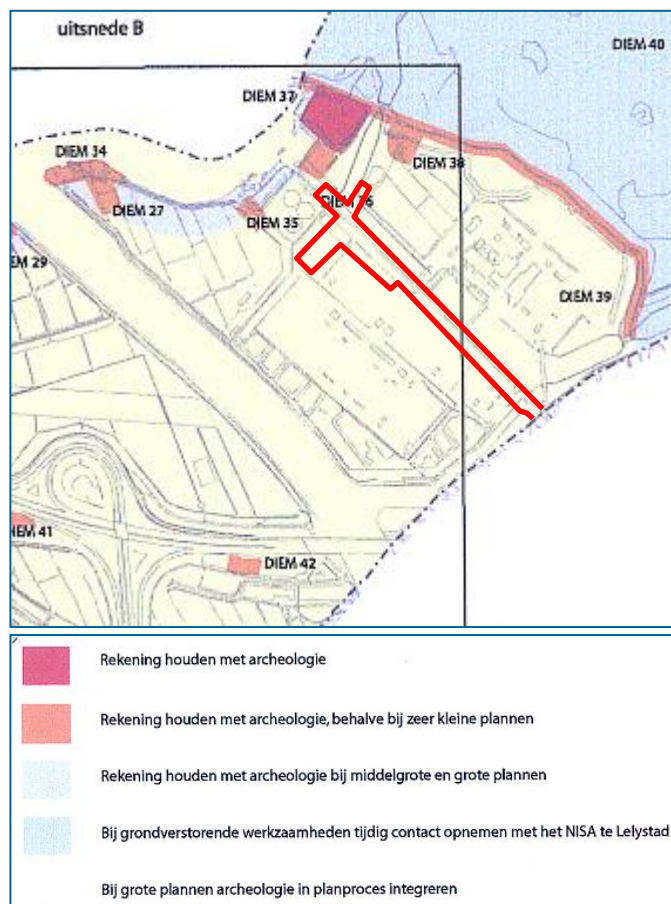
Op basis van de geraadpleegde bronnen worden er geen ondergrondse bouwhistorische waarden in de bodem verwacht. Nabij het plangebied ligt echter wel de Diemerzeedijk welke een AMK terrein is. Het plangebied zal echter de Diemerzeedijk niet raken.

4 Archeologische verwachting

4.1 Bestaande verwachtingskaarten

Gemeentelijke beleidskaart

Het plangebied (zowel zone 1 als zone 2) ligt in een gebied waar volgens de archeologische beleidskaart van Diemen archeologie alleen in het planproces dient te worden opgenomen wanneer er sprake is van grote plannen (in het crème wit aangegeven, zie afb. 10). Dit heeft waarschijnlijk te maken met het feit dat het plangebied op een opgehoogde weg ligt met bebouwing, er veel infrastructurele werken hebben plaatsgevonden (bestaande verstoringen) en aan het feit dat de veenpolders een lage archeologische waarde is toegekend. Deze kaart die is gemaakt naar aanleiding van een inventarisatie van de archeologische waarden in de gemeente is geformaliseerd in de actuele bestemmingsplannen.

Afbeelding 10. Uitsnede uit de beleidskaart van gemeente Diemen (bron: gemeente Diemen). In het geel-wit ligt het plangebied: Archeologie bij grote plannen in het planproces integreren. In het rood is het plangebied weergegeven.

4.2 Gespecificeerde archeologische verwachting

Het plangebied, voor zover gelegen in het bestaande wegbeslag, is ten opzichte van de omgeving ongeveer 3 m opgehoogd (zone 1). Voor de oeverwallen van de Diem geldt een middelhoge

verwachting voor resten van bewoning uit de middeleeuwen tot nieuwe tijd. De reden hiervoor is dat het riviertje de Diem pas op de paleografische kaart van Nederland na de ijzertijd en Romeinse tijd te zien is. Hierdoor is het niet aannemelijk dat er in de ijzertijd tot de Romeinse tijd bewoning heeft plaatsgevonden op de oeverwallen. Daarbij liggen naar verwachting de oeverwallen van de Diem niet in het plangebied.

Onder de ophogingslaag wordt een veenlaag verwacht en daar waar het plangebied naast de weg ligt (zone 2) kunnen archeologische resten uit de ijzertijd, Romeinse tijd en middeleeuwen direct onder de ophogingslaag in het veen/klei liggen. Hiervoor geldt een lage verwachting vanwege de aanwezigheid van een ophogingslaag en de infrastructurele werkzaamheden die door de tijd heen hebben plaatsgevonden in dit gebied.

Gedurende het neolithicum en de bronstijd was het gebied te nat voor bewoning omdat het gebied rond 2750 voor Chr. langzamerhand begint te vernatten en in een veenmoeras begint te veranderen. Uiteindelijk ligt het plangebied rond 500 voor Chr. in de Zuiderzee. Daarom geldt voor de periode neolithicum en de bronstijd een lage verwachting. Het dekzand, dat het loopvlak vormde in de periode voor de veengroei (laat-paleolithicum en mesolithicum) ligt ruim dieper (namelijk op ongeveer 7 m –mv) dan de verstoringsdiepte.

Datering

Paleolithicum-bronstijd: lage verwachting.

IJzertijd-Romeinse tijd: lage verwachting (veengebied) .

Middeleeuwen: lage verwachting (veengebied) tot middelhoge verwachting (oeverwallen).

Complextype

IJzertijd en Romeinse tijd: nederzetting of boerenerf

Middeleeuwen: nederzetting of boerenerf (oeverwal)

De complextypen die kunnen worden verwacht hangen samen met bewoning op een vaste plaats. Hierdoor is het mogelijk sporen van nederzettingen, begraving en agrarische activiteiten aan te treffen voor de ijzertijd tot de Romeinse tijd.

Omvang

De omvang van eventuele archeologische resten kan variëren van een puntvondst (bv nederzetting of boerenerf op een geografische eenheid; oeverwal) tot een nederzettingsterrein van meer dan 1 ha (bv ensemble van grondsporen uit neolithicum tot vroege middeleeuwen). De omvang zal veelal beperkt zijn tot de bodemomstandigheden.

Diepteligging

De resten uit de ijzertijd en Romeinse tijd kunnen onder de ophogingslaag worden aangetroffen in het veen.

Middeleeuwse en jongere perioden kunnen vanaf het huidige maaiveld aangetroffen worden, vanaf de bouwvoor.

Locatie

Daar waar geen ophogingslaag ligt kunnen archeologische resten verwacht worden.

Uiterlijke kenmerken

Woonplaatsen uit de ijzertijd, Romeinse tijd en middeleeuwen kunnen worden herkend aan een cultuurlaag of opgebrachte laag met daarin huishoudelijk afval, zoals aardewerk, botmateriaal en grondsporen (paalkuilen of gedempte sloten).

Mogelijke verstoringen

Zie paragraaf 2.4.1.

5 Conclusies en advies

5.1 Conclusies

Het plangebied is gelegen in het westelijk veengebied dat is ontstaan gedurende het Holoceen door een stijgende zeespiegel. Hierdoor zijn mariene afzettingen boven op het veen afgezet welke ook wel tot de 'oude zeelei' gerekend worden en tot het Laagpakket van Wormer van de Formatie van Naaldwijk behoren. Toen de kust zich rond 2.750 voor Chr. sloot verdween het getijdengebied en vormde zich een lagune achter de strandwallen, waarin op grote schaal veen kon ontstaan. Omdat het plangebied aan de Zuiderzee grenst zorgden latere inbraken er voor dat een deel van dit veen rond het plangebied werd weggeslagen.

Daarnaast ligt het plangebied in een zone met een lage verwachting. Dit komt door de ligging in bewoond gebied en een opgehoogde weg (zone 1). Een groot gedeelte van het plangebied ligt op deze opgehoogde weg die ongeveer 3 m hoger ligt dan het omringende landschap. Een klein gedeelte van het gebied ligt naast de weg (zone 2). De graafwerkzaamheden zullen over het gehele plangebied (zowel zone 1 als 2) oppervlakkig blijven met een maximale diepte van circa 1 m –mv. Alleen ten westen van het plangebied kan dieper ontgraven worden dan 1 m –mv. Aan de westzijde wordt mogelijk een fietstunnel gerealiseerd waarbij, als dit plan wordt doorgezet, tot op een diepte van ongeveer 4 m –mv grond wordt ontgraven. De gecalculeerde omvang van het plangebied waar de fietstunnel gerealiseerd dient te worden is ongeveer 4000 m². Vanwege de omvang en de diepte zal hier wel archeologisch vervolgonderzoek noodzakelijk zijn.

Voor zone 1 van het plangebied volgen vanuit de archeologische regelgeving geen aanvullende regels met betrekking tot het verkrijgen van een omgevingsvergunning. Op grond van de lage verwachting uit het bureauonderzoek en regels uit het bestemmingsplan geldt er geen archeologische onderzoeksplicht voor dit deel van het plangebied.

5.2 (Selectie)advies

Bij de herprofilering van de Overdiemerweg zullen de graafwerkzaamheden oppervlakkig blijven met een maximale diepte van circa 1 m –mv. Voor het overgrote deel van het plangebied betekent dit dat in relatief recente ophogingslaag (zone 1) wordt gegraven en er geen archeologische resten kunnen worden geschaad.

Aan de westzijde wordt mogelijk een fietstunnel gerealiseerd buiten het wegbeslag (zone 2) waarbij, als dit plan wordt doorgezet, tot op een diepte van ongeveer 4 m –mv grond wordt ontgraven. De gecalculeerde omvang van het plangebied waar de fietstunnel gerealiseerd dient te worden is ongeveer 4000 m². Geadviseerd wordt een verkennend booronderzoek uit te voeren op de plaats waar de fietstunnel aangelegd zal worden. Het doel van een verkennend booronderzoek is inzicht te krijgen in de bodemlagen (aanwezigheid, afwezigheid, textuur e.d.) en de intactheid van de bodem.

Gebaseerd op bovenstaande criteria wordt daarom geadviseerd zone 1 van het plangebied vrij te geven van archeologisch vervolgonderzoek, behalve zone 2, het gebied waar buiten het wegbeslag de fietstunnel gerealiseerd dient te worden. Wij adviseren hier een verkennend booronderzoek uit te voeren.

Ook voor vrijgegeven (delen van) plangebieden bestaat altijd de mogelijkheid dat er tijdens graafwerkzaamheden toch losse sporen en vondsten worden aangetroffen. Het betreft dan vaak kleine sporen of resten die niet door middel van een booronderzoek kunnen worden opgespoord. Op grond van artikel 5.10 van de Erfgoedwet dient zo spoedig mogelijk melding te worden gemaakt van de vondst bij de Minister (de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed: telefoon 033-4217456). Een vondstmelding bij de gemeentelijk of provinciaal archeoloog kan ook.

Antea Group
Heerenveen, januari 2018

Literatuur en geraadpleegde bronnen

Barends *et al.*, 1986: *Het Nederlandse landschap. Een historisch-geografische benadering*. Uitgeverij Matrijs, Utrecht.

Berendsen, H.J.A., 2004 (4^e druk): *De vorming van het land. Inleiding in de geologie en geomorfologie*. Van Gorcum, Assen.

Fens, R.L., 2017. *Archeologisch bureauonderzoek Opwaardering 380 kV verbinding Diemen-Lelystad (DIM-LLS380)*. Antea Group archeologie 2015/135. Antea Group BV, Heerenveen.

Teekens, P.C., 2017. *Doorstromingsmaatregelen en Groot Onderhoud N247 Amsterdam - Edam-Volendam tussen hm 29.2 - 31.65 en 34,9 - 43.35*. Antea Group archeologie 2017/135. Antea Group BV, Heerenveen.

Kaarten

- Bodemkaart van Nederland, 1:50.000, STIBOKA/Alterra, Wageningen
- Grote Historische Atlas (1830-1855), Wolters Noordhoff, Groningen
- Geomorfologische kaart 1:50.000, Alterra, Wageningen
- Kadastrale kaarten 1811-1832 (<http://beeldbank.cultureelerfgoed.nl>)
- Topografische kaart 1:25000 (<http://kadata.kadaster.nl>)

Internet

- ahn.maps.arcgis.com
- beeldbank.cultureelerfgoed.nl
- www.aardeopdekaart.nl
- www.archis.cultureelerfgoed.nl
- www.atlasleefomgeving.nl
- www.pdok.nl
- www.ruimtelijkeplannen.nl
- www.topotijdreis.nl
- www.dinoloket.nl

Bijlage 1: Archeologische perioden

Bijlage 1: Archeologische perioden

Als bijlage op de resultaten en verzamelde gegevens wordt hieronder een algemene ontwikkeling van de bewoners-geschiedenis in Nederland geschetst.

Gedurende het **paleolithicum** (300.000-8800 voor Chr.) hebben moderne mensen (*homo sapiens*) onze streken tijdens de warmere perioden wel bezocht, doch sporen uit deze periode zijn zeldzaam en vaak door latere omstandigheden verstoord. De mensen trokken als jager-verzamelaars rond in kleine groepen en maakten gebruik van tijdelijke kampementen. De verschillende groepen jager-verzamelaars exploiteerden kleine territoria, maar verbleven, afhankelijk van het seizoen, steeds op andere locaties.

In het **mesolithicum** (8800-4900 voor Chr.) zette aan het begin van het Holoceen een langdurige klimaatsverbetering in. De gemiddelde temperatuur steeg, waardoor geleidelijk een bosvegetatie tot ontwikkeling kwam en de variatie in flora en fauna toenam. Ook in deze periode trokken de mensen als jager-verzamelaars rond. Voorwerpen uit deze periode bestaan voornamelijk uit voor de jacht ontworpen vuurstenen spitsjes.

De hierop volgende periode, het **neolithicum** (5300-2000 voor Chr.), wordt gekenmerkt door een overschakeling van jager-verzamelaars naar sedentaire bewoners, met een volledig agrarische levenswijze. Deze omwenteling ging gepaard met een aantal technische en sociale vernieuwingen, zoals huizen, geslepen bijlen en het gebruik van aardewerk. Door de productie van overschot kon de bevolking gaan groeien en die bevolkingsgroei had tot gevolg dat de samenleving steeds complexer werd. Uit het neolithicum zijn verschillende grafmonumenten bekend, zoals hunebedden en grafheuvels.

Het begin van de **bronstijd** (2000-800 voor Chr.) valt samen met het eerste gebruik van bronzen voorwerpen, zoals bijlen. Het gebruik van vuursteen was hiermee niet direct afgelopen. Vuursteenmateriaal uit de bronstijd is meestal niet goed te onderscheiden van dat uit andere perioden. Het aardewerk is over het algemeen zeldzaam. De grafheuveltraditie die tijdens het neolithicum haar intrede deed werd in eerste instantie voortgezet, maar rond 1200 voor Chr. vervangen door begravingen in urnenvelden. Het gaat hier om ingegraven urnen met crematieresten waar overheen kleine heuveltjes werden opgeworpen, eventueel omgeven door een greppel.

In de **ijzertijd** (800-12 voor Chr.) werden de eerste ijzeren voorwerpen gemaakt. Ten opzichte van de bronstijd traden er in de aardewerktraditie en in het gebruik van vuursteen geen radicale veranderingen op. De mensen woonden in verspreid liggende hoeven of in nederzettingen van enkele huizen. Op de hogere zandgronden ontstonden uitgebreide omwalde akkercomplexen (*celtic fields*). In deze periode werden de kleigebieden ook in gebruik genomen door mensen afkomstig van de zandgebieden. Opvallend zijn de verschillen in materiële welstand. Er zijn zogenaamde vorstengraven bekend in Zuid-Nederland, maar de meeste begravingen vonden plaats in urnenvelden.

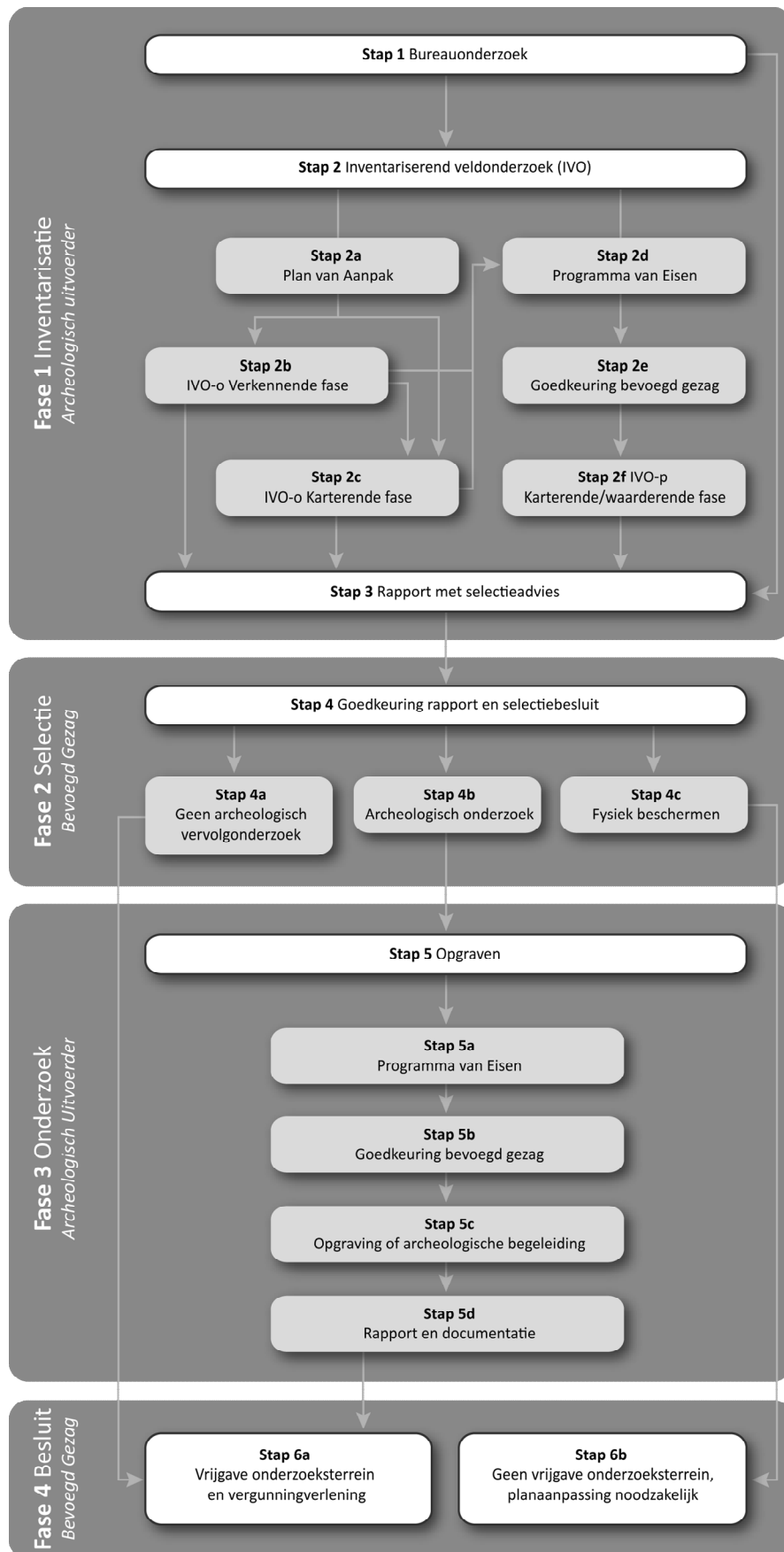
Met de **Romeinse tijd** (12 voor Chr. tot 450 na Chr.) eindigt de prehistorie en begint de geschreven geschiedenis. In 47 na Chr. werd de Rijn definitief als rijksgrens van het Romeinse Rijk ingesteld. Ter controle van deze zogenaamde *limes* werden langs de Rijn *castella* (militaire forten) gebouwd. De inheems leefwijze handhaafde zich wel, ook al werd de invloed van de Romeinen steeds duidelijker in soorten aardewerk (o.a. gedraaid) en een betere infrastructuur. Onder meer ten gevolge van invallen van Germaanse stammen ontstond er instabiliteit wat uiteindelijk leidde tot het instorten van de grensverdediging langs de Rijn.

Over de **middeleeuwen** (450-1500 na Chr.), en met name de vroege middeleeuwen (450-1000 na Chr.), zijn nog veel zaken onbekend. Archeologische overblijfselen zijn betrekkelijk schaars. De politieke macht was na het wegvallen van de Romeinen in handen gekomen van regionale en lokale hoofdliden. Vanaf de 10^e eeuw ontstaat er weer enige stabiliteit en is een toenemende feodalisering zichtbaar. Door bevolkingsgroei en gunstige klimatologische omstandigheden werd in deze periode een begin gemaakt met het ontginnen van bos, heide en veen. Veel van onze huidige steden en dorpen dateren uit deze periode.

De hierop volgende periode 1500 – heden wordt aangeduid als **nieuwe tijd**.

Bijlage 2: Archeologische Monumentenzorg (AMZ)

Schema Archeologische Monumentenzorg (AMZ)

Verklarende woordenlijst Archeologische Monumentenzorg (AMZ)

Archeologische begeleiding (STAP 5c)

Een archeologische begeleiding wordt uitgevoerd wanneer proefsleuven of en opgraving niet mogelijk zijn door bijvoorbeeld civieltechnische beperkingen.

Archeologische indicatoren

Hiermee worden aanwijzingen in de bodem bedoeld die duiden op menselijke activiteiten in het verleden, zoals aardewerkscherven, houtskool, botmateriaal, vondstlagen, etc.

Archis

Archeologisch informatiesysteem voor Nederland. Een digitale databank met gegevens over archeologische vindplaatsen en terreinen.

Bureauonderzoek (STAP 1)

Het bureauonderzoek is een rapportage waarin een gespecificeerd archeologisch verwachtingsmodel wordt opgesteld aan de hand van geomorfologische en bodemkaarten, de Archeologische Monumentenkaart (AMK), het Archeologisch Informatiesysteem (ARCHIS), historische kaarten en archeologische publicaties.

Fysiek beschermen (STAP 4c)

De archeologische resten blijven in de bodem behouden door bijvoorbeeld planaanpassingen.

Geofysisch onderzoek

Meetapparatuur brengt archeologische verschijnselen in de bodem driedimensionaal in kaart zonder te boren of te graven. Dit kan bijvoorbeeld door radar-, weerstandsonderzoek of elektromagnetische metingen.

Gespecificeerd archeologisch verwachtingsmodel

Dit model geeft op detailniveau voor het plangebied aan wat aan archeologische vindplaatsen aanwezig kan zijn. Op basis van dit verwachtingsmodel wordt bepaald of een inventariserend veldonderzoek nodig is en wat de juiste methode is om eventueel aanwezige archeologische resten aan te tonen.

Inventariserend veldonderzoek (IVO) (STAP 2)

Tijdens een inventariserend veldonderzoek worden archeologische waarden in het veld geïnventariseerd en gedocumenteerd. Waar is wat in de bodem aanwezig? De inventarisatie kan bestaan uit een inventariserend veldonderzoek-overig (door middel van een booronderzoek, veldkartering en/of geofysisch onderzoek) en/of een inventariserend veldonderzoek door middel van proefsleuven. Wat de beste methode is, hangt sterk af van de omstandigheden en de aard van de vindplaats.

Inventariserend veldonderzoek - overig (IVO-o) (STAP 2b of 2c)

Bij een Inventariserend veldonderzoek - overig door middel van boringen (IVO-o) worden boringen gezet door middel van een handboor of guts.

Inventariserend veldonderzoek - proefsleuven (IVO-p) (STAP 2f)

Proefsleuven zijn lange sleuven van twee tot vijf meter breed die worden aangelegd in de zones waar aanwijzingen zijn voor het aantreffen van archeologische vindplaatsen.

Inventariserend veldonderzoek (IVO) - Verkennende fase (STAP 2b)

Wanneer bij het bureauonderzoek onvoldoende gegevens beschikbaar zijn om een gespecificeerd verwachtingsmodel op te stellen, wordt een inventariserend veldonderzoek - verkennende fase uitgevoerd. In deze fase wordt onderzocht of de bodem nog intact is, wat de bodemopbouw is en hoe deze invloed heeft gehad op de locatiekeuze van de mens in het verleden. Het onderzoek is bedoeld om kansarme zones om archeologische resten aan te treffen uit te sluiten en kansrijke zones te selecteren voor vervolgonderzoek. Een verkennend onderzoek kent een relatief lage onderzoeksintensiteit en wordt meestal uitgevoerd door middel van boringen.

Inventariserend veldonderzoek (IVO) - Karterende fase (STAP 2c of 2f)

Tijdens een inventariserend veldonderzoek - karterende fase wordt het plangebied systematisch onderzocht op de aanwezigheid van archeologische sporen en/of vondsten. De intensiteit van onderzoek is groter dan in de verkennende fase, bijvoorbeeld door een groter aantal boringen per hectare of door het aanleggen van proefsleuven.

Inventariserend veldonderzoek (IVO) - Waarderende fase (STAP 2f)

Tijdens de waarderende fase wordt aangegeven of de aangetroffen archeologische vindplaatsen behoudenswaardig zijn. Dat betekent dat de aard, omvang, datering, conservering en inhoudelijke kwaliteit van de vindplaats(en) wordt vastgesteld. Wanneer de waardering van de archeologische resten laag is, hoeft geen verder archeologisch onderzoek te worden uitgevoerd. Het plangebied wordt 'vrijgegeven'. Wanneer de resten behoudenswaardig zijn, wordt in eerste instantie behoud in situ (ter plekke in de bodem) nagestreefd. Wanneer dit door de voorgenomen ontwikkelingen niet mogelijk is, wordt vervolgonderzoek uitgevoerd in de vorm van een opgraving of archeologische begeleiding. Vaak wordt deze fase gecombineerd uitgevoerd met het inventariserend veldonderzoek karterende fase.

Opgraving (STAP 5c)

Wanneer door de toekomstige ontwikkelingen aanwezige archeologische resten in de bodem niet behouden kunnen worden, wordt een opgraving uitgevoerd. Tijdens de opgraving worden archeologische resten gedocumenteerd, gefotografeerd en bestudeerd. Hierdoor wordt informatie over het verleden zo goed mogelijk vastgelegd en behouden.

Plan van Aanpak (PvA) (STAP 2a)

Voor een booronderzoek is een Plan van Aanpak (PvA) noodzakelijk. Het PvA beschrijft hoe het veldwerk wordt uitgevoerd en uitgewerkt.

Programma van Eisen (PvE) (STAP 2d of 5a)

Voor het uitvoeren van een inventariserend veldonderzoek - proefsleuven, archeologische begeleiding of opgraving is een Programma van Eisen (PvE) noodzakelijk. Het PvE beschrijft het doel, vraagstelling en uitvoeringsmethode van het archeologisch onderzoek. Dit document wordt beschouwd als basisdocument voor archeologisch veldonderzoek waarmee de inhoudelijke kwaliteit gewaarborgd wordt. Het PvE wordt goedgekeurd door het bevoegd gezag (gemeente, provincie of het rijk).

Quickscan

In een quickscan wordt geïnventariseerd of en waar archeologisch onderzoek moet worden uitgevoerd.

Selectieadvies (STAP 3)

In het selectieadvies wordt op archeologisch inhoudelijke argumenten het advies gegeven welke delen van het plangebied vrijgegeven kunnen worden voor verdere ontwikkeling en welke delen behouden of opgegraven moeten worden.

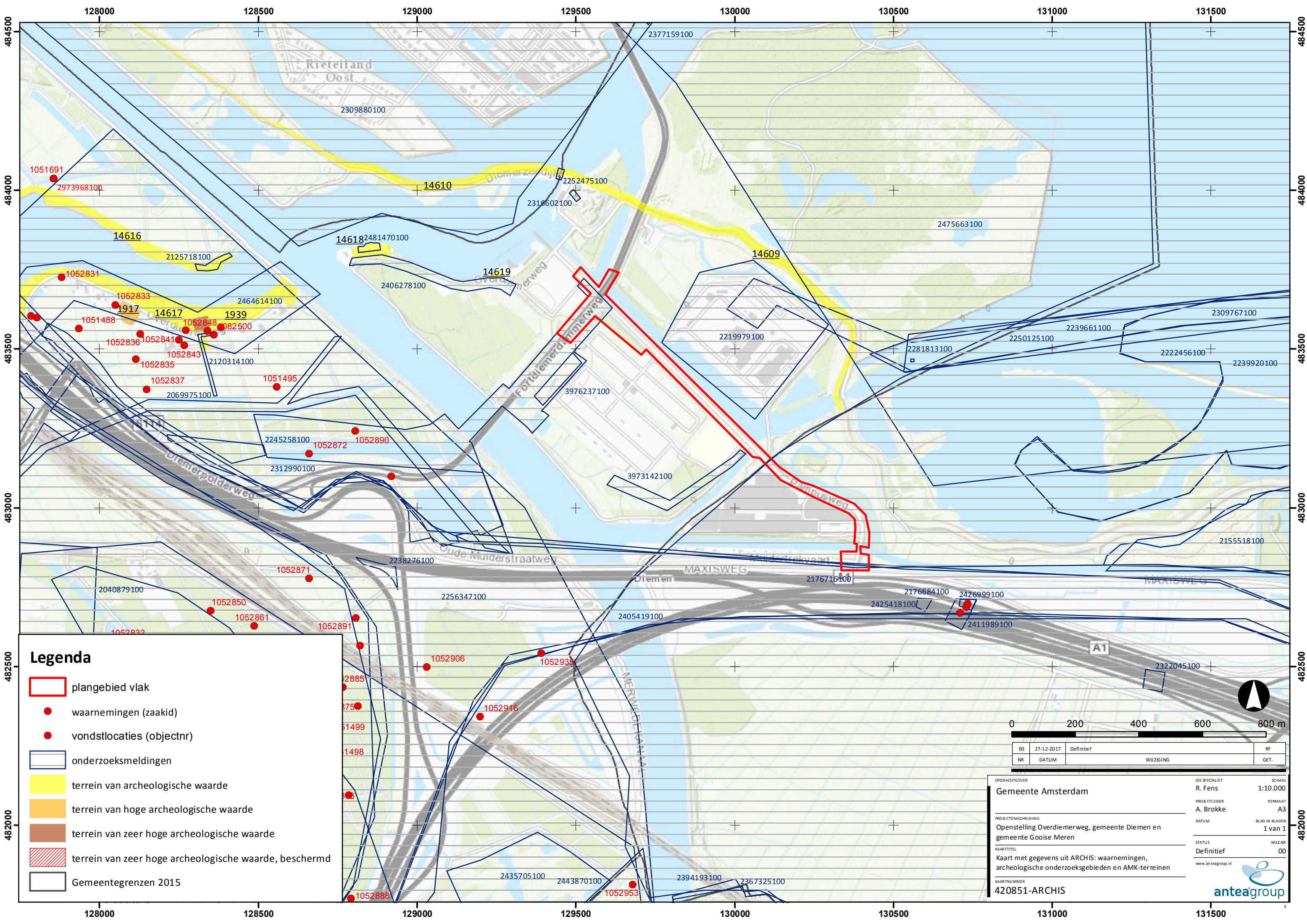
Selectiebesluit (STAP 4)

De bevoegde overheid (gemeente, provincie of soms het rijk) geeft op basis van het selectieadvies aan welke maatregelen genomen worden. De bevoegde overheid kan van het selectieadvies afwijken indien zij dat nodig acht.

Veldkartering

Bij een veldkartering wordt het plangebied systematisch belopen om archeologische oppervlaktevondsten te verzamelen.

Kaartbijlagen

Legenda

- plangebied vlak
- waarnemingen (zaakid)
- vondstlocaties (objectnr)
- onderzoeksmeldingen
- terrein van archeologische waarde
- terrein van hoge archeologische waarde
- terrein van zeer hoge archeologische waarde
- terrein van zeer hoge archeologische waarde, beschermd
- Gemeentegrenzen 2015

0 200 400 600 800 m

00	27-12-2017	Definitief		RF
NR	DATUM	WUZIGING		GET.

OPDRACHTGEVER

Gemeente Amsterdam

PROJECTOMSCHRIJVING

Openstelling Overdiemerweg, gemeente Diemen en gemeente Goosse Meren

KAARTTITEL

Kaart met gegevens uit ARCHIS: waarnemingen, archeologische onderzoeksgebieden en AMK-terreinen

KAARTNUMMER

420851-ARCHIS

GIS SPECIALIST

R. Fens

PROJECTLEIDER

A. Brokke

DATUM

Definitief

STATUS

Definitief

SCHAAL

1:10.000

FORMAAT

A3

BLAD IN BLADEN

1 van 1

WIJZ.NR

00

www.anteagroup.nl

Over Antea Group

Van stad tot land, van water tot lucht; de adviseurs en ingenieurs van Antea Group dragen in Nederland sinds jaar en dag bij aan onze leefomgeving. We ontwerpen bruggen en wegen, realiseren woonwijken en waterwerken. Maar we zijn ook betrokken bij thema's zoals milieu, veiligheid, assetmanagement en energie. Onder de naam Oranjewoud groeiden we uit tot een allround en onafhankelijk partner voor bedrijfsleven en overheden. Als Antea Group zetten we deze expertise ook mondiaal in. Door hoogwaardige kennis te combineren met een pragmatische aanpak maken we oplossingen haalbaar én uitvoerbaar. Doelgericht, met oog voor duurzaamheid. Op deze manier anticiperen we op de vragen van vandaag en de oplossingen van de toekomst. Al meer dan 60 jaar.

Contactgegevens

Tolhuisweg 57
8443 DV HEERENVEEN
Postbus 24
8440 AA HEERENVEEN
T. (0513) 63 43 13
E. alex.brokke@anteagroup.com

www.anteagroup.nl

ISSN: 1570-6273

Copyright © 2016

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.

Disclaimer

Antea Group aanvaardt op generlei wijze aansprakelijkheid voor schade welke voortvloeit uit beslissingen genomen op basis van de resultaten van archeologisch (voor)onderzoek.